

M.A Part-I Examination 2021

Internal Assessment

(Under CDOE)

SANSKRIT

Full Marks: 40

Time: 2 Hours

Paper-I , Half- I

1. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः -

5×1=5

(a) भवदधीतविष्णुसूक्तमुपजीव्य विष्णुदेवतायाः स्वरूपमपुस्थाप्यताम्।

(b) भवदधीतं अग्निसूक्तमवलम्ब्य अग्निदेवस्य स्वरूपं व्याख्यायताम्।

Paper-I , Half- II

2. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः

5×1=5

(a) दुःखत्रयाभिघाताज्जिज्ञासा तदभिघातके हेतौ ।

दृष्टे सापार्था चेन्नैकान्तात्यन्ततोऽभावात् ॥ १ ॥

- संस्कृतभाषया व्याख्या कार्या ।

(b) अतिदूरात् सामीप्यादिन्द्रियघातान् मनोऽनवस्थानात् ।

सौक्ष्म्याद् व्यवधानादभिभवात् समानाभिहाराच्च ॥ ७ ॥ ।

- संस्कृतभाषया व्याख्या कार्या।

Paper-II , Half- I

3. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः

5×1=5

(a) अथर्ववेदस्य सारवस्तुनि पर्यालोच्यन्ताम्।

(b) संस्कृत-गद्यकाव्यानि सारतया आलोचयितव्यानि ।

Paper-II , Half- II

3. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः

5×1=5

(A) सूत्रद्वयं सोदाहरणं व्याख्यायताम्-

a) पूर्वत्रासिद्धम्

b) ईको यणचि

(B) अष्टाध्यायीव्याख्याने काशिकावृत्तेः गुरुत्वं विशद्यताम्।

Paper-III , Half- I

4. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः-

5×1=5

A) आलंकारिकदिशा मेघदूतकाव्यस्य गोत्रनिर्णयः स्वरूपनिर्देशो वा सुष्ठु प्रतिपाद्यताम्।

(B) 'वाणोच्छ्रष्टं जगत्सर्वम्'-सम्यगालोच्यताम्।

Paper-III , Half- II

5. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः

5×1=5

(A) कौटिलीयमर्थशास्त्रमनुसूत्य समाहर्तुः व्ययपर्यर्वक्षणविषये एकः प्रबन्धः विरच्यताम्।

(B) अधोलिखितः सन्दर्भः मौर्यब्राह्मीलिप्या परिणम्यताम्-

एवं हि देवनं प्रियस इछ किति? सत्र प्रषंड। बहुश्रत च कलणगम च सियासु।

Paper-IV, Half- I

7. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु एकः समाधेयः

5×1=5

(A) नदीसूक्तधृतानि नदीनामान्युल्लिख्य प्राचीनभारतीयनदीविषये भवताम् अभिमतम् उपवर्णयताम्।

(B) सूत्रद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्-

क) एते स्वराः ।

ख) पूर्वो नन्ता नतिषू नम्यमूत्तरम्।

ग) अनुस्वारो व्यञ्जनं वा स्वरो वा ।

घ) तै क्षैप्रा प्राकृतोदयाः ।

C) सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् ।

षड्गुणाः शक्तयस्तिः सिद्धयश्चोदयास्त्रयः ।

ग्रन्थानधीत्य व्याकर्तुमिति दुर्मेधसोऽप्यलम् ॥

Paper-IV , Half- II

8. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः

5×1=5

(A) सूत्रद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्-

संख्यायाञ्च , षट् शावसप्तपर्णेषु छः , अक्ष्यादिषु छः, चौयदिः रिअः

(B) 'शिविजातकम्' इत्युपाख्यानस्य नैतिकशिक्षाया मुल्यायनं विधाय कथावृत्तं संक्षेपेण उपस्थाप्यताम्।